

PROJECTE EDUCATIU DEL MUSEU D'HISTÒRIA DE SANT FELIU DE GUÍXOLS

2019

ÍNDEX

1 Presentació

2 Diagnosi externa

3 Diagnosi interna

Titular i organigrama

Recursos humans i materials

Equip pedagògic

Sistemes d'avaluació

4 Guia d'activitats

1. PRESENTACIÓ

Sant Feliu de Guíxols és una ciutat amb un important llegat històric. Des de l'històric **monestir benedictí** fins a la **caseta de Salvament de Nàufrags**, trobem un vast i ric patrimoni que ens narra petits fragments de la nostra història tant local com comarcal; i que des d'aquesta microhistòria, podem entendre processos més generals.

Per altra banda, Sant Feliu de Guíxols i la Vall d'Aro fa anys que treballa per fer posar en valor un patrimoni material i immaterial relacionat amb el món de la **salut**. Una tasca que té els seus inicis el 2002, quan s'accepta la donació del fons del Dr. Martí Casals y Echegaray, metge rural que exercí a la zona de la Vall d'Aro entre 1934 i 1969. Personatge emblemàtic al territori, que representa al col·lectiu de professionals de la salut que han exercit o exerceixen la seva pràctica en el món rural. La figura d'un metge rural que ens ha servit d'unió entre el passat i el present de la medicina occidental.

Així des de 2003, el Museu ofereix crea un àmbt temàtic específic. l'Espai del Metge i la Salut Rural, amb exposicions de llarga durada que ens parlen de la salut i la vida de les persones. Es vol fer palès el cabal de recursos que els ciutadans tenim a l'abast per tal de protegir la salut, plantejant la idea de salut com un tresor, com a patrimoni individual, amb l'objectiu de promocionar a la ciutadania envers bones pràctiques de salut, així com conscienciar a l'individu de la seva responsabilitat pel que fa a la salut pública. Aquesta és una oferta única al territori, donat que no existeix cap altre museu que tingui com a eix temàtic les ciències de la salut.

Les mostres i exposicions, temporals o de llarga durada, volen proporcionar una experiència emotiva, satisfactòria i formativa, molt innovadora.

Amb l'objectiu de divulgar el nostre patrimoni i les ciències de la salut, el Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols proposa diferents activitats pedagògiques destinades a donar a conèixer diferents aspectes històrics i socials de la zona, i continguts que van sobre sabers tradicionals i científics per entendre la nostra salut i el nostre cos. D'aquesta manera es posa a l'abast una oferta educativa destinada a les escoles, els instituts i d'altres col·lectius que s'hi puguin interessar.

Les activitats van orientades a reforçar l'adquisició de les competències bàsiques marcades per la normativa del sistema educatiu vigent, per a l'etapa d'educació infantil, primària, educació secundària obligatòria, així com batxillerat i d'altres col·lectius que s'hi puguin interessar.

En síntesi, es treballen les següents competències al llarg de les diverses activitats:

- Transversals:
 - Comunicatives:
 - 1.- Competències comunicatives lingüística i audiovisual
 - 2.- Competències artística i cultural
 - Metodològiques:
 - 3.- Tractament de la informació i competències digitals
 - 4.- Competència matemàtica
 - 5.- Competència d'aprendre a aprendre
 - Personals
 - 6.- Competència d'autonomia i iniciativa personal
- Específiques:
 - 7.- Competències en el coneixement i la interacció amb el món físic
 - 8.- Competències social i ciutadanes

En cadascuna de les activitats s'ha intentat:

Que els alumnes, en un treball que prioritza la visió d'equip, trobin i descobreixin elements no pautats en la visita, que els permetin fer aportacions pròpies, mètodes que els facin debatre i aportar conjuntament conclusions.

Oferir recursos amb les TIC, sobretot a través de la web del Museu, perquè a través de jocs interactius, s'introdueixin en la temàtica i preparin prèviament la visita.

Presentar els continguts perquè es puguin comparar i aplicar a situacions quotidianes.

Usar preguntes i hipòtesis per iniciar els relats i que aquestes preguntes puguin tenir diferents respostes possibles. Seguir un esquema que, després de la presentació i desenvolupament de l'activitat, desemboqui en una acció final d'expressió oral i conclusions.

Incloure en el relat/interacció monitor-grup qüestions/preguntes per relacionar informacions presentades de forma numèrica.

Desenvolupar les habilitats lingüístiques dels alumnes, fent-los llegir, escriure i expressar-se oralment en el grup.

Proporcionar diferents materials i documents amb llenguatge específic que els alumnes han de comprendre, reflexionar i expressar les conclusions.

Afavorir la creativitat i la responsabilitat, sigui envers un patrimoni o uns sabers que han passat de generació en generació, que s'han conservat i que cal llegar a les futures generacions.

Atendre la diversitat cultural, i la participació d'alumnes amb necessitats especials.

2 Diagnosi externa

2.1. Situació geogràfica

Sant Feliu de Guíxols és un municipi costaner del Baix Empordà, situat al sud de la comarca, limitant ja amb Tossa (la Selva). Amb 21.824 habitants (2018), es tracta del municipi més poblat de la comarca després de Palafrugell -que supera Sant Feliu amb poc més d'un miler d'habitants-, lluny dels 10.000 habitants aproximats que compta la Bisbal d'Empordà, capital comarcal.

Sant Feliu limita amb els municipis veïns de Santa Cristina d'Aro i Castell-Platja d'Aro, amb els que conforma la Vall d'Aro, una unitat geogràfica determinada pel riu Ridaura, que llisca entre els massissos de les Gavarres i l'Ardenya. Sant Feliu limita també amb Tossa de Mar, cap al Sud, amb qui l'uneix la carretera GI-682, per bé que el perfil abrupte de la geografia que separa ambdós municipis ha privat històricament d'una relació més fluïda, i en canvi l'ha abocat més cap a l'interior, a través de Llagostera i cap a Girona.

2.2. Entorn socioeconòmic

Com és propi de la majoria de poblacions de la Costa Brava, a l'economia de Sant Feliu de Guíxols hi predomina amb claredat el sector dels serveis, especialment vinculat al turisme. L'activitat turística domina aquest sector, tot i que en els darrers vint anys el nombre d'establiments hotelers de la ciutat s'ha reduït a la meitat i es troba lluny de la veïna Platja d'Aro, que compta amb el triple de places hoteleres que Sant Feliu i 24 cops més places de càmping. En canvi, cal entendre el turisme de segona residència com un fet diferencial de Sant Feliu, on, en proporció, té més presència que la resta de tipus d'estada turística.

La vocació marítima de Sant Feliu va donar lloc durant segles a una vital activitat comercial i de construcció naval, però al segle XXI només són un record. El port, les obres del qual va inaugurar el rei espanyol Alfons XIII l'any 1904, ha esdevingut, a principis del segle XXI, essencialment un port esportiu i pesquer enfront del de Palamós, que el 2016 va registrar un volum comercial que superava les 145.000 tones. La pesca, una de les activitats més tradicionals de Sant Feliu -on l'especialització del lloc és la pesca de peix blau amb teranyina-, manté un cert vigor; el 2015 es van enregistrar captures de poc més de 1.100 tones, cosa que situa Sant Feliu com un dels ports pesquers actius de la Costa Brava, per bé que darrera de Roses, Palamós, l'Escala i Llançà.

2.3. Context educatiu i cultural

Sant Feliu compta amb 4 centres d'educació primària i 2 d'educació secundària i batxillerat, un dels quals ofereix a més cicles formatius. Un centre concertat d'educació primària i secundària completa l'oferta formativa reglada de la ciutat, composant una població escolar total d'uns 2.000 alumnes.

D'altra banda, la ciutat té una Escola de Música que és un organisme autònom depenent de l'Ajuntament de Sant Feliu i on es cursen els nivells elemental i de grau professional, així com una seu de l'Escola Oficial d'Idiomes de la Generalitat de Catalunya. L'educació orientada als adults s'atén a través de l'Escola d'Adults, que depèn de la Generalitat de Catalunya. També s'oferten cursos d'idiomes a través d'una secció de la UNED i de la Cambra de Comerç.

Al Centre de Formació d'Adults (CFA), situat al barri de Vilartagues, concretament a la primera i segona planta del Centre Cívic Vilartagues (Plaça Salvador Espriu), assisteixen aproximadament uns 800 alumnes de diferents estatus socials i procedències diverses: Catalunya, i països del primer món, Magreb, africans subsaharians, d'Amèrica del Sud, Àsia i països de l'Est, abastant no només els/les residents a la ciutat de Sant Feliu de Guíxols, sinó, també, les de poblacions veïnes com Santa Cristina d'Aro, Castell-Platja d'Aro, Calonge, Palamós i Llagostera. El ventall d'edats és tan ampli com les procedències i va des dels divuit anys, o setze si compleixen els requisits establerts, fins quasi vuitanta. Les motivacions personals dels nostres usuaris són molt diverses: superació d'una prova d'accés, obtenció de titulació, alfabetització, inserció social, promoció personal i professional, fracàs escolar, lleure,...

La ciutat de Sant Feliu de Guíxols compta amb una taxa de població estrangera del 17'47%.

Una oferta a tenir en compte també són els alumnes del Programa de Formació i Inserció del Departament d'Ensenyament (PFI) i els que provenen del Programa de Noves Oportunitats de Garantia Juvenil, aquest ubicat al Punt Jove de Sant Feliu de Guíxols.

Pel què fa a centres de conservació i difusió del patrimoni, a banda del Museu d'Història -que és de titularitat municipal-, Sant Feliu compta amb diverses iniciatives privades. D'una banda, el Museu d'Història de la Joguina (col·lecció Tomàs Pla), i el Museu Rat Penat de Mascanada (col·lecció Josep Almar). A més a més, el Museu d'Història de Sant Feliu organitza un programa d'activitats educatives basades en una temàtica concreta anual (Tallers d'Història) treballant de manera conjunta amb l'Arxiu i la Biblioteca municipals.

D'acord amb la diagnosi del Pla Educatiu d'Entorn (2017) la situació actual queda descrita de la següent manera:

“La participació de l'alumnat en sortides i excursions, està per sobre del 80% a primària, mentre que a secundària és inferior i hi ha notables diferències entre centres. El percentatge d'alumnat d'altres cultures que hi participa és sensiblement inferior amb nivells molt i molt baixos en alguns centres.

Hi ha una mitjana d'un 40% d'alumnat que participa a activitats extraescolars a primària. A secundària aquest percentatge baixa en picat i registra nivells molt baixos.

Pel que fa a l'ús de la llengua catalana podem veure que està molt estès i normalitzat entre els professionals de la zona, però que aquest ús baixa considerablement entre l'alumnat als espais informals.

Els centres no compten amb associacions d'alumnes (tret de l'escola concertada i de l'escola d'adults), però sí que fan reunions de delegats.

Al voltant del 90% de les famílies pertanyen a les AMPA, però molt poques participen activament. La majoria de les famílies assisteixen a les activitats proposades pel centre a primària (75%) i, en canvi, no tenen l'hàbit de fer-ho a secundària (30%). No participen normalment a xerrades i altres activitats que els hi proposen (tret d'algunes excepcions). “

2.4. Marc institucional

El Museu d'Història de Sant Feliu és un Servei de l'Ajuntament de Sant Feliu que gaudeix d'autonomia funcional. Compta amb un Consell d'Administració i una Junta Tècnica nomenada pel Ple de l'Ajuntament i formada per persones vinculades al centre o a la població i que té funcions consultives i de participació en l'activitat del Museu. Des del 1995 el Museu d'Història de Sant Feliu està inscrit al Registre de Museu de Catalunya,

El Museu forma part de la Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana, i de l'Associació de museus marítims de la Mediterrània, a partir de la vinculació amb la temàtica marinera que suposa la seu del Salvament Marítim; per raó del seu emplaçament a Sant Feliu, pertany també a la Xarxa de Museus de la Costa Brava i la Xarxa territorial de Museus de les Comarques de Girona. Per raó de la temàtica de salut, és Antena de l'Observatori d'Etnologia de Catalunya.

La Comunitat de Municipis per a la gestió de les col·leccions i activitats a l'entorn de la salut, formada pels ajuntaments de Sant Feliu de Guíxols, Santa Cristina d'Aro i Castell-Platja d'Aro té convenis amb la Fundació Pascual Prats i amb la Universitat de Girona (Càtedra Dr. Martí Casals de medicina i salut en l'àmbit rural).

2.5 Espais i immobles vinculats al Museu

Hi ha diferents equipaments i immobles que juguen un paper destacat en el mapa patrimonial de la ciutat.

El Monestir

La fundació del monestir benedictí de Sant Feliu és incerta, i la llegenda diu que podria atribuir-se a Carlemany, però el cert és que les parts més antigues del monument que han arribat als nostres dies daten del s. X-XII, i són les que amb tota probabilitat doten l'edifici de la seva gran personalitat: la Porta Ferrada i les torres del Fum i del Corn. El monestir, tanmateix, va seguir evolucionant constructivament, i és per això que el conjunt actual està format per una successió d'ampliacions i modificacions que no acaben fins el segle XVIII.

L'any 2004 es va redactar el Pla Director del Monestir de Sant Feliu de Guíxols¹², i a partir d'aquí s'iniciaren una sèrie d'actuacions arqueològiques i de restauració arquitectònica que han portat l'edifici a l'estat actual. En particular, cal destacar l'adequació dels accessos a les torres i la creació d'un itinerari¹³ que permet resseguir l'evolució històrica del conjunt. Tanmateix, el circuit no permet la visita a la segona planta de la torre del Corn -restaurada l'any 2012, però tancada ja que provoca alteracions de les condicions ambientals del Palau de l'Abat-. Tampoc és possible encara passejar tot voltant de l'edifici, un projecte aprovat pel Departament de Patrimoni de Sant Feliu que no s'ha desenvolupat, i que permetria el visitant copsar amb més claredat l'envergadura i el perfil del monument. D'altra banda, en aquests moments s'ha adquirit el parc que era l'hort del rector, un espai que ofereix possibilitats interessants.

Des de la desamortització de l'edifici, l'any 1835, el Monestir ha allotjat diversos usos. Un dels primers va ser l'Escola d'Arts Oficis, en la qual s'emmarcava l'escola de Belles Arts, dirigida des de 1912 per Josep Berga i Boada, qui va propiciar el trasllat de l'iniciant Museu Municipal al Monestir. Fou així com des de 1914 el Museu es fa un lloc a l'edifici del Monestir, tot i ocupar diferents espais dins del mateix edifici al llarg del temps. En l'actualitat, el Museu té sales d'exposició a la planta primera -"La vila i el Monestir", "Guíxols: Eines i Creences" i "Albertí: L'interior"-, i a la planta tercera -"El suro"-.

Durant els mesos d'hivern, en què l'Espai Thyssen no té exposició, el Museu ocupa algunes vegades a més el Palau de l'Abat a la tercera planta amb una exposició temporal. El Museu disposa d'oficines i biblioteca a la planta tercera, i té la majoria dels espais de reserva a la quarta planta del Monestir. A la quarta planta també s'hi ubiquen dues sales per a la celebració de jornades o congressos.

¹² Albert Plà, Pla Director del Monestir de Sant Feliu de Guíxols (Abril/2004)

¹³ Albert Plà, Modificació del Projecte Bàsic i Executiu d'Obres de rehabilitació al Monestir-Església de Sant Feliu de Guíxols (07/Febrer/2011)

La planta baixa del Monestir acull l'Oficina d'Informació Turística de Sant Feliu. Es tracta d'un espai ampli on, a banda del servei d'atenció i informació al públic, s'hi emplaça també la botiga del Museu i de l'Espai Thyssen.

Per altra banda, l'any 2013 va tenir lloc la primera exposició temporal de l'Espai Thyssen al Monestir. Des d'aleshores, cada any s'ha inaugurat una nova exposició que al Palau de l'Abat -amb l'accés per la tercera planta- que es manté durant uns sis mesos, ocupant principalment la temporada entorn dels mesos d'estiu.

Promotori del Fortim: La caseta del Salvament Marítim, el port medieval i el niu de metralladores

L'abundància de pescadors i mariners de la població de Sant Feliu va motivar que l'any 1890 es construís la caseta per al salvament de naufragats al turó del Fortim, i es proveís amb els pertrets corresponents, promoguda per la Junta Local de Salvament de Naufragats, constituïda com a filial de la Sociedad Española de Salvamento de Naufragos. L'any 1940 va passar a l'Armada i el 1971 a la Creu Roja del Mar.

En l'actualitat allotja el bot original per al salvament Miquel de Bohera amb el carro per

avarar, així com tot el material de rescat associat. Es tracta d'un immoble que forma part del patrimoni catalogat del municipi, i caracteritzat com a Bé Cultural d'Interès Local.

L'any 2003 el Museu d'Història de la Ciutat, considerant l'interès intrínsec de l'immoble i la seva singularitat com a element patrimonial en el marc de la costa catalana i espanyola, el va obrir a la visita pública¹⁴. En aquell moment s'hi va fer una intervenció museogràfica per facilitar la interpretació i un audiovisual sobre la història del Salvament.

Actualment és una secció del Museu d'Història de Sant Feliu, que s'ofereix en visites i activitats de dinamització els mesos d'estiu i en visites concertades.

La visita a la Caseta es complementa amb les restes del port medieval i l'entrada al niu de metralladores construït durant la Guerra Civil.

¹⁴ ALEMANY, Sílvia; COLOMEDA, Jordi. Cords. *Empremtes. Un museu amb història*, Sant Feliu de Guíxols 2004, p. 56

L'antic Hospital

L'edifici neoclàssic que es pot admirar avui al carrer de l'Hospital és una obra de mitjans del s.XIX, que s'empren gràcies al llegat de Llorenç Surís. Tanmateix, l'origen de la institució es remunta a l'època medieval, presumiblement al s. XIV, tot i que en els primers moments, l'entitat estava emplaçada al C. de Sant Joan, i no va ser fins a finals del s. XVI que es va traslladar fora muralla -per evitar riscos de contagis- al solar que ocupa avui dia. Des d'aleshores, un seguit de reformes es van anar succeint, d'acord amb les necessitats creixents de la institució i la població i les possibilitats econòmiques.

A finals del segle XX, l'edifici encara acollia els serveis d'assistència primària de Sant Feliu, fins que el 2004 es va realitzar el trasllat del servei a un edifici de nova planta, arrel dels nous requeriments marcats per la Generalitat de Catalunya¹⁵.

En l'actualitat, es mantenen les oficines de la Conselleria de Salut de la Generalitat. A la resta d'una gran part de l'edifici, d'acord amb la voluntat política i la proposta de nou Pla museològic del Museu d'Història, s'hi ha instal·lat des de desembre de 2018 les exposicions de salut a la primera planta, espai per a exposicions temporals a l'antiga capella, el vestíbul d'entrada i l'accés al pati. En un futur, es perfila l'edifici de l'Hospital com a seu principal del Museu d'Història

Espais:

Espais d'exposició permanent de les sales del Monestir (espai expositiu "El Monestir i la vila", "El suro", i "Espai Albert"), de la Caseta del Salvament de Nàufrags (exposició permanent sobre els perills de la mar i el salvament de nàufrags), i a l'Antic Hospital (exposició "Els banys de mar i Espai del Metge Rural").

Espai - aula pedagògica. Antic Hospital

Espais interiors i exteriors del Monestir, Hospital i promontori del Fortim.

Itinerari per l'interior de les torres romàniques.

Plaça d'esbarjo al Monestir. Pati interior a l'Antic Hospital.

Sala d'exposicions temporals a l'Antic Hospital

2.6 Titular i organigrama

L'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols va crear la Comunitat de Municipis per a la gestió de l'Espai del Metge i la Salut Rural, junt amb els ajuntaments de Castell-Platja d'Aro i de Santa Cristina d'Aro. I és aquesta Comunitat de Municipis que té conveniat amb la Fundació Pascual Prats, depenent del Col·legi Oficial de Metges de Girona, la gestió de les activitats educatives.

Organigrama:

Consta de

- director (i responsable de les activitats pedagògiques, membre dels Tallers d'Història que engloba els serveis de Museu, Arxiu, Educació, Biblioteca i representants dels diferents centres de primària i secundària de Sant Feliu de Guíxols, amb formació de Llicenciatura, Certificat d'Aptitud pedagògica, Postgrau en Museografia Didàctica)
- 1 tècnic conservador (amb formació de Llicenciatura i màster de patrimoni cultural)
- 1 mestre
- 1 tècnic auxiliar de muntatge i atenció al públic (amb Llicenciatura)
- 1 persona a temps parcial d'atenció al públic.
- 2 persona a temps complet de comunicació.

Recursos humans i materials:

Guies educadores amb estudis de magisteri o diplomatura, més experiència en museus.

Fitxes pedagògiques.

Dossier per al mestre.

Recursos audiovisuals

El Museu disposa per a les activitats educatives amb mobiliari de taules, cadires i tamborets, així com material d'atrezzo (disfresses, eines) que s'usen exclusivament per a aquesta funció. I reposta periòdicament el material efímer que s'usa per als tallers.

Equip pedagògic:

Els projectes han estat redactats per l'empresa Zènit Cultura SCP (ara Tretze Cultura) i per les tècniques del Museu Laura Francès (amb contracte de serveis per l'Espai del Metge i de la Salut Rural 2007-2017) i Sílvia Alemany, directora.

Amb les propostes i supervisió de:

- . Montse Puig, mestra, en plantilla a l'equip del Museu.
- . Jordi Colomeda, tècnic del Museu des de 1995 per concurs-oposició, llicenciat en Història, Màster de patrimoni cultural.
- . Genina Calafell, professora de Didàctica de Ciències Experimentals de la Facultat de Magisteri de la Universitat de Girona, en aquelles propostes de temàtica de salut.

Les monitores presenten 2 cops l'any els certificats actualitzats de penals.

Avaluació

Per l'una banda, es recullen els resultats de les enquestes, les de cada professor responsable de grup escolar que ha participat en tallers o activitats educatives.

Per l'altra, comptem amb la col.laboració de la professora Genina Calafell (Didàctica de les Ciències, Facultat de Magisteri de la Universitat de Girona i Universitat Autònoma de Barcelona) que 2 cops a l'any ella juntament amb els estudiants de Magisteri de darrer curs realitzen els tallers del Museu i els avaluen.

UN MONESTIR FORTIFICAT VORA EL MAR: el conjunt benedictí de Sant Feliu de Guíxols.

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Aquesta activitat consisteix en un petit recorregut per l'interior i l'exterior del monestir, explicant les diferents evolucions i reformes que aquest ha anat succeint. Al mateix temps, coneixerem diferents aspectes arquitectònics tant de caràcter religiós (l'església i el monestir), com militar (les torres de defensa i les restes de muralla, així com la porta d'accés al recinte). Com a complement de la visita a les restes del conjunt, es podran conèixer una mica les condicions de vida tant en època medieval com moderna, així com les situacions viscudes entre els monjos del monestir i els habitants de Sant Feliu.

CONTINGUTS QUE ES TREBALLEN

- El monestir de Sant Feliu de Guíxols
- La regla benedictina
- L'arquitectura monàstica
- Les relacions entre el poder religiós i civil

INFORMACIÓ ÚTIL

Destinada a alumnes de primària, secundària i batxillerat .
Durada: 90 minuts

UN DIA A LA VIDA D'UN MONESTIR

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Vols endinsar-te en el dia a dia dels monjos benedictins? Has pensat mai en agafar el hàbits i entrar com a monjo novell en un monestir?

Ara ho pots fer de la mà de Jofre de Foixà, monjo del Monestir, músic i trobador, que torna del passat per introduir-nos en els horaris, treballs i espais de l'històric monestir de Sant Feliu de Guíxols.

A través d'aquesta visita teatralitzada, els alumnes entraran com a monjos novells a descobrir els espais, treballs i horaris que a partir d'ara formaran part del seu dia a dia.

CONTINGUTS QUE ES TREBALLEN

- El monestir de Sant Feliu de Guíxols
- La regla benedictina: horaris i regles a seguir.
- L'arquitectura monàstica
- La vida a l'interior del monestir.
- Els usos dels espais del monestir.

INFORMACIÓ ÚTIL

Destinada a alumnes de primària, secundària i batxillerat.

Durada: 90 minuts.

VIDES AL PORT. ITINERARI AL PORT DESANT FELIU DE GUÍXOLS.

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Aquesta activitat s'inicia repartint diferents complements als alumnes i adjudicant a cadascun un personatge. Es fa una itinerari amb diferents etapes, que comença al peu del Fortim, passa per la zona de reparació de vaixells, arriba al port de pescadors i a la llotja, i acaba a la zona del port nàutic, on es ressegueix la història del port comercial (amb les vies i el magatzem del tren) i de lleure.

A la segona part els alumnes escriuen un petit guió sobre el personatge i passen a escenificar-ho. Aquestes proves fan reflexionar als alumnes amb una comparativa del passat i el present de les professions, el paisatge portuari, la conservació de la qualitat de l'aigua i de les espècies marines.

CONTINGUTS QUE ES TREBALLEN

- El patrimoni de Sant Feliu de Guíxols
- L'evolució del port
- La història del port comercial
- El futur del nostre mar

INFORMACIÓ ÚTIL

Destinada a alumnes de primària, secundària, batxillerat i adults.
Durada: 90 minuts

EL JARDÍ MELANGIÓS

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Aquesta activitat pretén acostar al visitant una part del patrimoni de Sant Feliu de Guíxols, concretament el cementiri de la ciutat. A través d'un itinerari que comença a l'exterior del monestir (antiga zona d'enterraments) i segueix fins a l'actual cementiri, es ressegueix l'evolució històrica i arquitectònica d'aquest, els diferents closos que el conformen, les escultures modernistes d'algunes tombes burgeses, l'austeritat dels primers cementiris o l'anomenada "zona neutra" de Sant Feliu de Guíxols. En la visita es veuen indrets, objectes i escriptures que es vinculen amb les creences populars, amb la religió cristiana (catòlica i protestant), la musulmana i amb la laïcitat. La visita s'acompanya amb la lectura de textos de l'excriptor i periodista Gaziell (Agustí Calvet).

CONTINGUTS QUE ES TREBALLEN

- El patrimoni de Sant Feliu de Guíxols
- Els cementiris
- Les tombes modernistes
- El cementiri neutre. Creences i religions

INFORMACIÓ ÚTIL

Destinada a alumnes de primària, secundària i batxillerat.
Durada: 90 minuts

BOT A MAR!

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Visita a la caseta de Salvament de Nàufrags, situada al Promontori dels Guíxols, bell entorn amb una marcada visió marítima, habitat i usat des de l'antiguitat. El Museu, antiga seu de l'Estació de Salvament de Nàufrags de la ciutat, parla d'històries d'esforç, de valor, d'homes que lluitaven per la vida d'altres, amb mitjans que no diferien dels d'aquells que els necessitaven: "mariners per mariners". Allà es pot veure, a més d'altres peces rellevants, el bot de salvament "Miquel de Bohera", eina de rescat gestionada per voluntaris: homes de mar, de la pròpia població, capaços de desafiar tempestes i vents només amb l'ajuda de la seva perícia i la força dels seus braços, amb l'objectiu final de donar auxili a les tripulacions d'altres vaixells en perill.

Visita al niu de metralladores que serví de defensa de la ciutat durant la guerra civil.

Pels alumnes de Primària: al finalitzar l'activitat es fa el joc de pistes "Fem de detectius al Fortim". Per als alumnes de Secundària exercici sobre "Prenent riscos".

CONTINGUTS QUE ES TREBALLEN

- Les Societats per a socórrer els nàufrags.
- El bot de salvament: una embarcació especial
- Els estris de salvament de nàufrags.
- El voluntarisme
- Elsperills i els riscos
- L'audiovisual.
- Restes del promontori dels Guíxols: Poblat ibèric, Fortim, port medieval, niu de metralladores i llegenda de Sant Feliu.

INFORMACIÓ ÚTIL

Destinada a alumnes de primària, secundària i batxillerat.

Durada: 90 minuts.

LA CIUTAT INDUSTRIAL

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Visita guiada a les sales del Museu dedicades a la societat dels segles XIX-XX, temps dels canvis que la industrialització i la fabricació de taps de suro en especial comportà en la vida quotidiana: el treball a les fàbriques, el paper dels ateneus i casinos, la construcció d'un ferrocarril i d'un port.

A través de diferents recursos i de les noves tecnologies, els alumnes participen activament i descobriran com vivien tant els fabricants com els nens o les dones que treballaven a les fàbriques.

La segona part de la visita és un taller de confecció amb paper de suro i estampacions, d'una llibreta de cordill creant la portada amb planxes de gravat originals de l'antiga impremta Viader, que s'emporten a casa.

CONTINGUTS QUE ES TREBALLEN

- La industrialització: les fàbriques i els transports
- El treball manual i industrial
- L'urbanisme
- Transports
- L'energia del vapor
- Les societats i ateneus, el periodisme, la literatura de cordill

INFORMACIÓ ÚTIL

Destinada a alumnes de secundària i adults.

Durada: 90 minuts.

FEM POBLE: LES ASSOCIACIONS. EL CASINO DELS NOIS

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Visita guiada a l'Antic Hospital Municipal, l'Ajuntament, la Cambra de Comerç, el Casino dels Nois, per tal de poder veure i entendre el teixit associatiu de la ciutat. Comprendre com neix aquesta necessitat d'associacionisme repartint entre els alumnes el perfil d'una persona que s'implica en un dels tres vessants (polític, social i professional). Ells hauran d'opinar i justificar sobre el perquè el seu personatge s'ha implicat en una determinada associació. A l'interior de la biblioteca històrica del Casino es realitzarà un taller simulant ser una Junta del Casino i realitzaran un programa il·lustrat que els alumnes s'emportaran.

A través de diferents recursos i de les noves tecnologies, els alumnes participen activament i descobriran com vivien tant els fabricants com els nens o les dones que treballaven a les fàbriques.

CONTINGUTS QUE ES TREBALLEN

- L'associacionisme
- L'Antic Hospital
- L'Ajuntament
- La Cambra de Comerç
- El casino dels Nois

INFORMACIÓ ÚTIL

Destinada a alumnes d'educació primària, secundària , cicles formatius, i batxillerat.

Durada: 90 minuts.

L'ESPai DEL METGE I DE LA SALUT RURAL

UN CENTRE DE PROMOCIÓ I EDUCACIÓ PER A LA SALUT

ACTIVITATS DIDÀCTIQUES: **EL SECRET DE LES REMEIERA REMEI AMB ELS 5 SENTITS**

Les activitats que s'ofereixen consten de 2 parts: visita comentada i tallers didàctics. Ambdues incideixen en aspectes participatius i lúdics.

VISITA COMENTADA

A partir de setembre de 2018, a l'exposició instal·lada a l'Antic Hospital de l'Espai del Metge i la Salut Rural, s'oferirà la visita comentada que consta d'un guió general de l'exposició amb comentaris i aclariments per a la realització de la visita a quatre grups d'edat diferents: primària, secundària, batxillerat i adults.

La visita es complementa amb els diferents sistemes audiovisuals que hi ha situats al llarg de la mostra, i la sala d'exploració o sala de tallers pedagògics.

Objectius Generals:

- Conèixer, valorar i estimar l'entorn natural, social i cultural més proper, reforçant així el sentiment de pertinença i arrelament al país i la capacitat d'extrapolar aquests coneixements al món en general.
- Comprendre, a partir de l'observació de fets i fenòmens senzills, els principals mecanismes que regeixen aquest entorn per tal de ser capaç de prendre compromisos responsables per mantenir-ho o introduir-hi elements de millora.
- Valorar la importància de la higiene i de la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física i l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social.
- Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum i el medi ambient, i contribuir-ne a la conservació i millora.
- Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones, facilitar que les nenes i els nens elaborin una imatge de si

mateixos positiva i equilibrada i adquireixin autonomia personal, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones i la no-discriminació de persones amb discapacitat: defensar l'aplicació dels drets humans en tots els àmbits de la vida personal i social, sense cap tipus de discriminació.

- Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, afermar els hàbits de salut i incorporar la pràctica de les activitat física i l'esport a la vida quotidiana per afavorir el desenvolupament personal i social.
- Comportar-se d'acord amb els hàbits de salut i higiene personal derivats del coneixement del cos humà, mostrant una actitud d'acceptació crítica i de respecte per les diferències individuals (edat, sexe, característiques físiques i personalitat)
- Participar activament en el treball en grup, adoptant una actitud responsable, solidària, cooperativa i dialogant, argumentar les pròpies opinions i contrastant els principis bàsics del funcionament democràtic.
- Identificar l'especificitat dels éssers humans i analitzar i valorar críticament la intervenció humana en el medi i el seu impacte al llarg del temps, adoptant compromisos individuals i col·lectius d'actuació en la protecció i millora del medi ambient i del patrimoni cultural.

Estructura:

La visita comentada porta per títol "**Cercant remei**" i s'estructura en funció dels diferents àmbits de l'exposició "La mar: salut i oci".

La durada d'aquesta activitat és entre 30 minuts.

Àmbits

1.- Els banys de mar: salut i oci

2.- La ciutat del benestar. Viles i ciutats més saludables

3.- Cercant remei.

3.1.- La salut a casa

Abans i ara

Pots i calaixos d'herbes

La taula parada

El rebost

3.2.- Els professionals de la salut

El metge rural. Arribar on calgui

Llevadores, practicans i infermeres

Apotecaris i farmacèutics

Les remeieres

El tresor de la salut- de no perdre-la i de recuperar-la- el cerquem en el nostre entorn més immediat (la casa, el veïnatge, la ciutat, en professionals i institucions)

4.- Àmbit tallers

Procediments:

- Recorregut per l'exposició
- Projectió d'audiovisuals durant el recorregut
- Observació i estudi de làmines relacionades amb els àmbits temàtics
- Propostes i interrogants proposats per l'educador durant el recorregut
- Observació i estudi de les imatges i objectes que formen part del fons

2. TALLERS DIDÀCTICS

La visita es complementa amb uns tallers pràctico-experimentals, que es duen a terme en un espai annex a l'exposició, anomenat "Sala d'exploració".

Aquest espai té diferents elements museogràfics, mobiliari i materials didàctics que faran la tasca de continuació de l'exposició, i on els alumnes podran aprofundir de forma experimental amb els continguts treballats durant la visita. Aquest espai de taller donarà lloc a tallers adaptats a les diferents edats dels alumnes i al públic familiar.

Aquesta sala de tallers segueix amb l'estètica de l'exposició i conté objectes reals que els alumnes poden manipular, així com diferents recursos que els serveix per descobrir i desenvolupar els aspectes presentats a l'exposició.

En aquest espai es durà a terme el que es coneix com el "hands on". Els materials varien segons si és el taller per primària, o és per secundària. Aquests tallers tindran una durada de 60 minuts.

Estructura:

Tenim dos tipus de tallers, un sobre plantes medicinals en el qual es fa un oli de romaní que l'hem anomenat "Curacops", i un altre taller on es treballa amb altres aspectes relacionats amb el nostre cos.

Els tallers tenen una durada d'uns 60 minuts i pràcticament no hi ha explicació teòrica sinó que treballem a través de la metodologia de l'aprenentatge experimental o "hands on", l'educador dóna suport al grup, però són els alumnes qui han de desenvolupar la tasca i extreure les conclusions.

Per tal d'aprofundir en el coneixement del nostre cos s'ha dissenyat el taller "Amb els cinc sentits" que s'estructura en diferents mòduls, continguts per a l'aprenentatge.

Cada taula tindrà el material de cada temàtica o apartat a treballar, i material relacionat amb el que faran.

Durant els 60 minuts que dura el taller s'estructurarà de manera que hi hagi 5 minuts introductoris d'explicació del taller, 5 minuts per explicar què hauran de fer, 40 minuts de taller, 5 minuts de conclusions i per recollir material i les taules.

Un conjunt d'activitats basades en la relació directa amb el nostre cos. Tot un seguit d'experiències guiades per monitors especialitzats que, analitzades des del punt de vista científic, permetran als alumnes observar aspectes sorprenents del nostre cos.

1- Sistema digestiu i alimentació.

Explorem el sistema digestiu a través d'una activitat pràctica que permetrà als alumnes entendre tot el procés des de la ingesta d'aliments fins a l'expulsió (i tots els processos que en formen part). Alhora, esbrinarem alguns dels principals problemes digestius que podem analitzar a partir de la mateixa observació.

3- Els sentits.

Ens parlen els sentits? Ens enganyen a vegades?

A partir de l'experimentació pràctica i singular dels nostres 5 sentits i del seu funcionament bàsic els alumnes descobriran i analitzaran diferents propostes olfactives, oculars, tàctils, gustatives i auditives.

4- Sistema i higiene dental.

Descobrirem com mai què s'amaga dins la nostra boca i què podem fer per mantenir-la sana. Els alumnes aprendran com tenir cura de la seva boca i les principals afeccions que poden tenir (i com prevenir-les). Alhora, els alumnes realitzaran un experiment que de ben segur no els deixarà indiferents amb el qual descobriran l'excessiva dolçor de molts dels productes que ingerim a diari i que poden malmetre seriosament la nostra dentadura.

Pel que fa al taller "**Els secrets de la remeiera Remei**", s'estructura en una primera part teòrica on l'educador explica i ensenya quines són les plantes remeieres més comunes al nostre territori, quines propietats tenen, els seus aromes i com les podem utilitzar. Plantes medicinals i remeis tradicionals que fins fa pocs anys es transmetien de generació en generació però que amb l'augment de la medicalització ha provocat que aquest coneixement pràcticament hagi desaparegut. Un cop realitzada la part teòrica s'elabora un remei tradicional per guarir cops i patacades, es tracta d'un oli de romaní al que li hem posat el nom de "Curacops". Els alumnes s'emporten l'ampolla i la recepta a casa seva.

TALLER “ELS SECRETS DE LA REMEIERA REMEI”

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Taller on els participants descobriran algunes de les plantes medicinals més comunes en el nostre entorn, les seves propietats culinàries i medicinals i per acabar, elaboraran el famós “Curacops” (Oli de romaní), que es podran endur a casa per guarir les patacades i dolors musculars de grans i petits.

CONTINGUTS:

- La medicina popular
- Herbes i plantes medicinals
- Remeis tradicionals

Nivell educatiu: Educació Infantil, Educació Primària i Primer Cicle d'Educació Secundària.

Durada: 90 minuts

TALLER “AMB ELS 5 SENTITS”

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

L'activitat consisteix en tres tallers d'aprenentatge autònom. En el primer, explorem el sistema digestiu a través d'una activitat pràctica i molt manipulativa, que farà entendre tot el procés des de la ingesta dels aliments fins a l'expulsió. En el segon, experimentarem amb els nostres 5 sentits i analitzarem diferents propostes olfactivas, oculars, tàctils, gustatives i auditives. En el tercer, es realitzarà un experiment molt visual que de ben segur no els deixarà indiferents amb el qual descobriran l'excessiva dolçor de molts dels productes que ingerim a diari i que poden malmetre seriosament la nostra dentadura.

1. Sistema digestiu i alimentació
2. Els sentits
3. Sistema i higiene dental

CONTINGUTS QUE ES TREBALLEN

- Els aliments
- Els cinc sentits
- El sistema digestiu
- Hàbits de vida saludable
- Funcionament del propi cos
- Higiene i salut
- Principis bàsics d'higiene buco-dental

Nivell educatiu: Educació primària i Educació secundària. Batxillerat. Adults.

Durada: 90 minuts

Funcionament per a la reserva de visites guiades i tallers

Fer la reserva amb el màxim d'antelació possible per assegurar-se disponibilitat de data i hora. Es pot fer la reserva enviant un correu electrònic a:

museuhistoria@guixols.cat especificant la visita que es vol, la data, hora i nombre d'alumnes, o per telèfon al 972821575.

Pagament

El pagament es pot fer en efectiu un cop acabada la visita o bé per transferència bancària.

Contacte

Sílvia Alemany

museuhistoria@guixols.cat

972821575

Ajuntament de St. Feliu de Guíxols
Àrea de Patrimoni Cultural
Museu d'Història
Pl. del Monestir s/n (Monestir)
17220 Sant Feliu de Guíxols
Telf. 972 821 575
Fax. 972 821 574
museuhistoria@guixols.cat
<http://museu.guixols.cat>
www.facebook.com/Museuhistoria

Ajuntament de
Sant Feliu de Guíxols
Museu d'Història